

Magyar Helsinki Bizottság

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. I/12

1242 Budapest, Pf. 317

+ 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

TÚLZSÚFOLTSÁG – MIT TEHETEK?

A Bv. kódex **2017. január 1-től** a fogvatartottak számára biztosítja a parancsnoki panaszhoz és kártalanításhoz való jogot a **túlzásúfolt, embertelen börtönkörülmények miatt**. Ennek következtében nem lehet azonnal a strasbourgi székhelyű Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulni. Akinek ilyen panaszja van, annak előbb itthon kell próbálkoznia panasz benyújtásával és kártalanítással, és csak akkor mehet a strasbourgi bíróságra, ha itthon nem járt sikerrel.

Azoknak is itthon kell kártalanítást kérniük, akik már adtak be korábban kérelmet a strasbourgi bírósághoz (könnyebbség viszont számukra, hogy panaszt nem kell benyújtaniuk a parancsnokhoz, mehetnek azonnal bíróság elé perelni). Az ilyen ügyek vizsgálatát ugyanis a strasbourgi bíróság **felfüggesztette** 2017. augusztus 31-ig azért, hogy kiderülhessen, az új eljárás megfelelő-e (pl. megfelelő nagyságú összegeket ítélnék-e meg a hazai bíróságok).

Ha a strasbourgi bíróság 2017 augusztusában úgy dönt, hogy az új magyar eljárás megfelelő, akkor elutasíthatja a hozzá benyújtott panaszokat (akkor is, ha azokat 2015 márciusában vagy még korábban adták be), ezért mindenkinek azt javasoljuk, hogy még 2017 első félévében kezdeményezzen itthon kártalanítási eljárást.

A kártalanítási eljárással kapcsolatos tudnivalók a következők:

Kihez fordulhatok először?

- Ha még nem adott be kérelmet a strasbourgi bírósághoz, akkor a **bv. intézet parancsnokához**. Ha már adott be kérelmet, akkor viszont az illetékes magyarországi bírósághoz.

Hogyan?

- **Panaszt** nyújthatok be (írásban!).

Mikor?

- Legalább 30 napig tartó, rossz elhelyezési körülmények esetén (túlzásúfolt, poloskák, nem megfelelően elkülönített WC, rossz szellőzés vagy fűtés).

Hogy segíthetnek?

- Elhelyezhetnek másik zárkában.
- Átszállíthatnak másik intézetbe.

Mit tehetek, ha a parancsnok a panaszomat elutasítja vagy nem tud segíteni?

- Kártalanítási kérelmet nyújthatok be a bv. intézethez. Ezt az intézet a **bv. bíróhoz** továbbítja 15 napon belül (ha a panasz több intézetet is érint, akkor 30 napon belül).

Mi a kérelem benyújtásának határideje?

- Szabadulást vagy megfelelő zárkába helyezést követő **6 hónap**. Fontos, hogy nem lehet kártalanítást kérni, ha valaki előbb nem nyújtott be a bv. parancsnoknak panaszt. Ez alól kivételt jelentenek, és azonnal bírósághoz fordulhatnak panasz benyújtása nélkül:
 - a) azok, akiknek kérelmét strasbourgi bíróság 2017. január 1. előtt nyilvántartásba vette,
 - b) azok, akik 2016. január 1. és 2017. január 1. között szabadultak vagy kerültek olyan zárkába, amely nem sérti az embertelen bánásmód tilalmát

Ki fizeti meg a kártalanítást és mekkora ennek az összege?

- A kártalanítást az állam köteles megfizetni.
- Az összege **1 200–1 600** forint/nap a fogvatartási körülményektől függően.